

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 24. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789827088/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

oprullet for os. Når vi da kom hjem, spillede vi hele balletten til stor glæde for vore forældre, især for min fader, der var henrykt over disse præstationer.

EN BESKYTTER

Ved denne tid boede mine forældre på Christianshavn i Brogaden nr. 20 i stuen, hvor de holdt billard og gæstgiveri. Når stuen var tom for gæster, var det én af vore lege at se, hvem af os der kunne holde længst ud at gå på tåspidsen rundt om billardet. Ofte sprang vi tilsidst op derpå og udførte vore balletscener på hosesokker for ikke at fordærve klædet med vore sko, forestillende os, at dette var teatret, vi stod på. Min fader udgjorde da ofte publikum og så med glæde og stolthed på vore forestillinger. Disse lege gav anledning til en begivenhed, som var af en uberegnelig indflydelse på min barndom, min ungdom og i grunden hele mit øvrige liv, således som jeg nu skal fortælle.

En aften havde ualmindelig mange gæster indfundet sig i billardstuen. Vor lille dagligstue, hvor vi børn opholdt os, var ved siden af denne, så vi kunne høre hvert ord igennem den tynde væg. Konversationen i gæstestuen var denne aften meget højroret. Amalie og jeg sad og legede, men blev med ét opmærksomme ved, at vore navne flere gange blev gentaget af min fader, der pligtskyldigst plejede at underholde sine gæster. Vi kunne da ikke lade være at lytte, og nu hørte vi, at min fader fortalte dem om sine to småpiger, der var ved teatret, og som alt kunne danse og synge og udføre de dejligste balletter. »De skulle se dem,« vedblev han, »når de her på billardet udfører deres balletter; det er lige så godt som at gå på komedie.« Teatret har en egen tillokkelse for alle som også det, at komme i berøring med selv en nok så ringe af dets personale. Disse herrer gjorde derfor spørgsmål på spørgsmål, og denne højrorede passiar endte med, at en af dem råbte: »Lad os få dem herind på billardet og se en af deres balletter! De skulle nok blive applauderede, hvis de gør det godt.« – »Ja, lad dem komme herind!« råbte nu alle i munden på hinanden. Jeg rystede over mit hele legeme, thi så lille jeg var, havde jeg dog en medfødt

takt, der sagde mig, at det var uværdigt for os at lyde denne opfordring, og komme i kast med disse mennesker. Min fader kom nu med glædestrålende øjne og stolt mine ind til os og sagde: »Hanne og Malle! Kom ind og dans for gæsterne og spil den ballet for dem, som I viste mig i går.« Jeg sprang nu op, løb hen i den fjerneste krog af stuen og erklærede på det bestemteste, at jeg ikke gjorde det. Min fader blev vred, tog mig ved hånden og bød mig straks følge sig. Min søster lo og sagde: »Kom, din nar! Hvad kan det gøre dig?« Min fader førte os nu ind til gæsterne, der støjende omringede os og opfordrede os til at vise vore kunster. Han løftede os uden videre op på billardet og opfordrede os til at begynde. Min søster opmuntrede mig med venlige ord og istemte sin sang, der tjente i stedet for orkester, mens hun dansede hen ad billardet. Jeg fulgte hende nu, idet mine tårer brød frem og steg til en ydelig hulken, alt som gæsternes rå applauderen tiltog.

Ved et lille bord i en krog af stuen sad der under alt dette en mand og læste i en avis. Han havde hidtil holdt sig rolig og sidet stille på sin plads, men rejste sig nu pludseligt, trængte sig frem til billardet, greb mig om livet og satte mig ned på gulvet, idet han med høj røst sagde: »Det er synd, mine herrer, at tvinge et stakkels barn, som har en finere følelse end De, til at gøre løjer for Dem.« Min fader blev ganske slukøret over denne bemærkning og fandt sig i, at dansen ophørte. Og i samme nu glemte de øvrige gæster os og vore præstationer og fortsatte det afbrudte billardspil. Den fremmede tog mig ved hånden og førte mig hen til sit afsides stående bord. Min søster fulgte efter. Han klappede mig på kinden og gjorde sig megen umage for at berolige mig, hvilket dog ikke lykkedes ham. Han gjorde mig en mængde spørgsmål, som min søster besvarede, thi jeg var stum og blev stum. Blandt andet spurgte han om, hvor gamle vi var, og hvor vi gik i skole? På det sidste spørgsmål svarede min søster, at vi endnu ikke havde gået i nogen skole. Da han til sin forundring fremdeles hørte, at vi i vor alder endnu hverken kunne læse eller skrive, tog han os hver ved sin hånd og sagde: »Før mig ud til [eders] moder!« Vi førte ham da ud i køkkenet, hvor hun stod i fuldt arbejde. Han spurgte hende nu, hvoraf det kom, at vi endnu ikke gik i skole? Hun svarede, at det var der ikke råd til; vi kostede hende nok alligevel. Da sagde han, idet han pegede på mig: »Den-